

Előfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Egyes szám ára - - - - - 12 fillér.
 Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

április 1. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi és anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Ártézi fürdők.

(P). Bár a Rákóczi Ferenc-ut végén emelkedő fürdőpalotánk még messze van teljes kiépítésétől, még sem tartjuk korainak azzal a kérdéssel foglalkozni, vajon a város nagyarányúnak tervezett fürdönket házilag kezelje-e, vagy pedig célszerűbbnek, a város érdekeinek inkább megfelelőnek tartjuk, hogy egy vállalkozónak — ha ugyan akad — a város érdekeinek teljes megvédése mellett adassék-e a fürdő bérbe?

Lapunkban már ismételtén foglalkoztunk azzal a kérdéssel, vajon a városok gazdasági életében és különösen az Ujvidékhez hasonlóan rohamosan fejlődő városoknál, a házi kezelés, vagy pedig a bérleti rendszer megfelelőbb-e? Annak idején úgy döntöttünk, hogy határozottan, általánosságban akár az egyik, akár a másik kezelési mód mellett nem foglalhatunk állást. A város gazdasági helyzete, ipara és kereskedelme egyrészt, a létesített, vagy tervbe vett intézmény másrészt veendő figyelembe ezen kérdés eldöntésénél; és csak a kettő alapos ismerete után állhatunk a bérleti rendszer mellé, vagy pedig a házi kezelés mellett csak akkor törhetünk lándzsát.

Mert ime: hogy elkészülőben van modernül felépített, minden, a kornak megfelelő felszereléssel ellátott ártézi fürdők: bizony ismét el kell hagynunk azt az elvet, melyet minden városi intézménynél mindenekelőtt veszünk tekintetbe, hogy tudniillik *lehetőleg* házi kezelésben megtartani.

Az ártézi fürdő csak akkor fog megfelelni a hozzá fűzött várakozásainknak, ha nemcsak egyszerű gőzfürdő marad, hanem kieszközölve a kormánytól annak gyógyfürdői jellegét, igazán gyógyfürdővé fogjuk fejleszteni. Mert ha mi egyszerű, jó vizű gőzfürdőt akarunk volna teremteni, akkor felesleges lett volna a városnak ily nagy kiadásokba bocsátkozni, feleslegesnek kellett volna tartanunk annak a tizenegy holdnyi területnek parkirozását, melyek mind nagy pénzeket emésztenek fel. akkor elegendő lett volna egy egyszerű épületet ott kúnn emelni, megfelelő számú kabinokkal, elég nagy medencével: és Ujvidék közönsége nincs annyira elkényeztetve gőzfürdőitől, semhogy annak prosperálásától egy pillanatra is féltünk kellett volna.

De bizony a város abból a szempontból indult ki, hogy felhasználva víz-retegünk kitünő voltát, gyógyító hatását, ezt kamatoztatni kívánja és kívánta azt oly módon elérni, ahogy azt egy modernül gondolkozó magánvállalkozó képzele. Felszereli e fürdőt, modernül kiegészíti a higiénia minden kívánságát, reklámot csapunk vállalatunknak és ennek a városi vállalkozásunknak sikerülnie kell.

Elérhetjük-e ezt házi kezelésben? Lehet, de nem egészen bizonyos.

Távol áll tőlünk derék és buzgó tisztviselői karunkat megbántani. Ellenkezőleg: esodálnunk kell, hogy a rohamosan felszaporodott munkát mily lan-kadatlan buzgalommal látja el. De hát ahhoz, hogy egy ujonnan meginduló vállalatot egy városi tisztviselő kellő sikerrel vezethessen, e terv elé nagy bizalommal nem nézhetünk.

Egy ilyen gyógyfürdő vezetése egész embert követel. Egész embert, aki az ilyen vállalatokat jól ismeri, aki már ezzel huzamos időn keresztül foglalkozott, aki ezernyi eszközt és módot ismer, hogyan lehet előmozdítani, hogyan lehet biztosítani ennek a mi fürdőknek prosperitását. Nem tudjuk, kinek a reszortjába tartoznék tisztviselőink közül ennek a fürdőnek a vezetése; de lehetetlennek tartjuk, hogy — legyen az bármelyik tisztviselőnk is — hogy már eddig is munkával tulhalmozva, kellő időt tudjon szentelni egy ily vállalat vezetésének.

A mi véleményünk szerint ezt a fürdőt bérbe kell adni. Olyannak, aki kellő erkölcsi és anyagi garanciát tud nyújtani, hogy ezt a vállalatunkat felvirágoztassa.

De a bérbeadás kérdésében nemcsak a fürdő népszerűsítése és felvirágoztatása irányában kell garanciákat kapnunk, hanem tekintettel arra a nagy tőke befektetésre, melylyel a város a fürdő megalkotását lehetővé tette, feltétlenül meg kell kívánni azt is, hogy a bérbeadással a város a befektetett tőke kamatait biztosítsa magának. Ezt annál inkább megkívánhatjuk, mert minden jel arra mutat, hogy azok a remények, melyeket a fürdő kontemplálásakor annak jövőjéhez fűztünk, megvalósulnak.

A bérlet azonban nem lehet túl-hosszu tartamu. Legfeljebb tíz évi.

Agents provokateurs Ujvidéken. Felhíborítónak és érthetetlennek tartjuk azt az eljárást, melylyel nyilvánvalólag felbé-

relt emberek vádlottakat keresnek nálunk, Magyarországon, talán egy újabb zágrábi per számára Micsoda rangú és rendű egyéniségek megvásárolt emberei járkálnak itt Ujvidéken, nem kutatjuk; de tanukkal igazolható és megállapított tény az, miről rendőrségünk utján értesültünk. Az itteni szerbek, különösen a radikális párthoz tartozók már egynehányszor észrevették, hogy azokban a nyilvános helyiségekben, kávéházakban, vendéglőkben, ahol rendszeren meg szoktak fordulni, teljesen ismeretlen alakok ülnek megszokott asztalukhoz, ahol eleinte mint hallgatók vesznek részt a kávéházi beszélgetésekben, de aztán meglehetősen rutinnal hírtelen az osztrák-magyar-szerb konfliktusra, vagy pedig a zágrábi felségárulási perre irányítják a beszélgetés fonalát akképen, hogy ugrasztó kijelentésekkel a társaságban együtt levő szerbek részéről ilyen nyilatkozatok tételére alkalom lehessen. Legutóbb csütörtökön telepedett le a radikális pártnak a Récsei kávéházban levő törzsasztalához ilyen alak, ahol, anélkül, hogy bemutatkozott volna, résztvett a beszélgetésekben. Rövidesen azonban átvette a nagyszót, tárgyalta Szerbia ügyeit és itt azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy Szerbia tönkreteszi a mi hadseregünket, amire Horvátország mint egy ember áll majd Szerbia mellé. Itt állította fel a csapdát, melybe a jelenlevő szerbeket be szerette volna vonni. De *Tapavicsa* György dr., városi tanácsos, ki már két hasonló kaliberű alakot tessékelt el rövidesen egymás után az asztaltól, — észrevette, hogy miről van szó, értesítette a rendőrséget, mely azt a kétes figurát előállította. Itt kitűnt, hogy egy Petricsevics nevű mérnök, ki jelenleg Péterváradon „dolgozik“, állítólag szerémmegyei, illetőleg zágrábi mérnök. És ez az ember még azzal is kecségtette a szerbeket, hogy — miután a horvátok rabok, a szerbek pedig szabadok — a horvátok rövidesen mind áttérnek a gör. kat. vallásra, természetesen az élükön Petricsevicseszel. Ez az eljárás, az agent provokateuri rendszer csak undorítónak mondható, aminthogy visszataszítóknak kell tartanunk egyes, kulisszák mögött bujkáló köröknek azt a törekvését, melylyel bármily módon és bármily eszközzel is *másfelé* kívánnak kompromittáló hatást elérni. Mert ez a törekvés nem oda akar ütni, ahová vág.

BOGDÁNY és TÁRSA
 UJVIDÉK,
 Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

A nőikelméjüjdonságok vezető színei az 1909-iki tavaszi idényre: adriatique, amethyste, aubergine, miele, cacao, bleu de vichy, taupe stb. a melyek minden elképzelhető árnyalatban és szövetminőségben állandóan raktáron vannak.

KRON KÁROLY FIA, Ujvidéken.

A városok segítése.

A városok segítésének dolga végre komoly mederbe jutott. Mint ugyanis ismeretes, a kormány két millió koronát vett föl a városok támogatására az 1908-ik évi állami költségvetésbe. Ez csak előleg, mert a vidéki városok állami kölcsönéről a kormány újabb tervek alapján ennél jóval szélesebben és bőkezűbben kíván gondoskodni.

A városok lakosságát érdeklik azok a kijelentések is, amelyeket a pénzügyminiszter a szénkérdés ügyében tett. Új szénbányákat 5 és fél millió erejéig vásárolt a kormány és oly intézkedéseket tett, hogy a legközelebbi négy év alatt 20 millió métermázsza kőszén bányászának ki igen jutányos árban. Olyan széninség tehát, aminő harmadéva fenyegette a főváros és több vidéki város lakosságát, többé nem fog előfordulhatni Magyarországon.

A városok élmezésének javítására a kormány meg akarja valósítani azt a sokszor hangoztatott expedienst, hogy a termelőket és a fogyasztókat egymással közelebbi kapcsolatba hozza. Amily egyszerű ezt elgondolni és leírni, éppen oly nehéz életbe léptetni, mert a két tényező közé furakodik az élelmes, mozgékony közvetítő kereskedő, aki szintén élni akar és ameddig nem jár tiltott utakon, foglalkozása körében nem is szabad őt háborgatni, bárha keresete aránytalanul nagyobbra nő, mint a termelőé.

Csak oly intézkedésekkel lehet föllépni, amelyek működését fölölegessé teszik.

Ezek az intézkedések azonban a legtöbb városban, így Ujvidéken is, a városi háztartás és a központi viszonyok rendezését teszik szükségessé és ez mind hosszas és körültekintő munkát igényel.

Magyarországról az a hír van elterjedve, hogy a fővárosa fényes, de hazug kirakat, mely csak a belső szegénység és elmaradottság leplezésére szolgál. Nevet szerez magának az az államférfi, aki ezt a híresztelést megfosztja mai alapjától, aki a vidéki városokat nagy kölcsön útján európai színvonalra emelni segíti. Kell ahhoz mindenesetre 200 millió koronás kölcsön, aminek a kamatterhe évi kilenemmillió korona.

Ennek felét talán elbírnák az érdekelt városok, másik felét azonban viselje az ország, vagyis évenként négy és fél millióval járuljon a polgárság is hozzá a vidéki városok csatornájához, kövezéséhez, vízvezetékéhez, kórházaihoz, közvilágításához, belforgalmi eszközeihez stb.

A már fölvert két millió koronát a városok tisztviselőkarainak anyag-életi segítésére fordítják és a kormány kijelentette, hogy többet is kész áldozni.

Most már csak a városokon mulik, hogy szükségleteik számszerű megállapításával és a kölcsön terheiben való részesedés formájában megállapításával a segítésnek ezt a módját a kormányval elfogadtassák. B. H.

Ujvidéki specialitások.

Európa nyugati államaiban, ahol a kultura nemcsak évszázados, de a villamosság szárnyain repül egyik helyről a másikra, ahol az államban minden újítás, minden haladás egyszerre vonul be minden városba; ott már megszűnt létezni a „vidéki” ember forgalma. Ez még mindig a boldog kelet specialitása. Leider itt tartunk még mi is jó ujvidékiek.

Amikor ennek szemeltartásával egy-egy cikket fogunk „ujvidéki specialitások” címén megírni, tesszük majd ezt azért, hogy a közéletünkben található ferdeségeket ne csak megvilágítsuk, ostorozzuk, hanem mint kulturálatlan dolgot, annak megírásával, megismertetésével közéletünk sorából kiküszöböljük.

1. *Nincs tekintély.* Ha van, ha akad olyan — le kell rántani a „frackszeszlinél”. Ebben a tipikus mondásban már ben is van a legtöbb ujvidéki embernek lelki életrajza. Nem szereti, ha a vele egy ivásu ember akár kulturailag, akár gazdaságilag, akár rangbelileg mellette felszökken. Ha mégis meg meri ezt tenni — mint a falkavadászon a kopók, úgy rohannak utána és reá. Fogjátok meg, tartásotok, hogy közülünk ki ne kerüljön, fejünkre ne nőjön!

Ennek a kopó-munkának azután több fajtája van. Azelőtt drasztikusabb formában, most csiszoltabb alakban nyilvánul meg. Mutassunk be először egyet a rég mult időkbel.

Még 20–30 év előtt imígyen gondolkoztak, sőt nyilatkoztak a mi derék ujvidéki polgártársainknak e rovatban szereplendő típusai arról a polgártársról, aki közülök bármi — bizonyára erényes és tisztességes okból 50-100,000 forintnyi vagyonra tett szert. „Nem tudom, hogy honnan van neki az a rengeteg vagyona, de annyit tudok, hogy abból a kis boltból, ahol a dunsztos üvegeket, vagy köménymagot, vagy lisztet, kertjének, vagy kis földjének termékeit árusította, aligha szerezte azt a körülbelül 200,000 (már a háromszorosát mondja, mint amennyi tényleg van) forintnyi vagyonát. Azt mondják, hogy 25 év előtt itt járt Ujvidéken egy angol kendernagykereskedő és más, jobb szállás hiányában ő hová (t. i. a meggazdagodott polgártársunkhoz) szállt. Az angolt néhány hónap mulva kurrentálták — még mai napig sem tudják, hogy hozzá tünt el, mi történt vele? Isten ments, hogy ezzel talán azt akarnám mondani, hogy meggazdagodott polgártársunk tud az ő eltűnéséről és hogy a pénze segítségével lett oly gazdaggá — csak elmondtam, mert ez a dolog annak idején nagy feltűnést keltett.

Ime ez egy példa a legdrasztikusabb „tekintély-rontásnak” az ordináré fajtájából. Nem finom ügy, kicsit restelltem is leírni, de az ujvidéki specialitások megírásánál kezdeni a sötét korszaknál kellett — majd ezután következik a már kemény gallérban járó típusok bemutatása.

Előfizetési felhívás.

Április hó 1-vel új negyedet nyitunk, melynek alkalmából kérjük t. olvasóinkat, hogy az előfizetést mielőbb megújítani, az I. negyedről fennálló hátralékot pedig beküldeni sziveskedjenek.

A „Határőr” kiadóhivatala.

HIREK.

Pénztárvizsgálat. Dr. Demetrovics Vladimir polgármester hétfőn, márc. 29-én kezdte meg az összes városi pénztárak hivatalos megvizsgálását, még pedig a legapróbb részletekig terjedő beható alaposággal, úgy hogy ezen polgármesteri pénztárvizsgálat egy hétnél is több időt vesz igénybe.

A DMKE közgyűlése. A Szegeden székelő Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület, mint már korábban jeleztük, ez évben Ujvidéken tartja meg VI. évi rendes közgyűlését, még pedig április hó 18-án. E közgyűlés előkészítése tárgyában a DMKE ujvidéki fiókja márc. 30-án Endre Antal műszaki tanácsos, a helybeli fiók elnökének elnökleite alatt választmányi ülést tartott, mely az ide érkező vendégek fogadtatása, elszállásolása és a közgyűlés részleteire vonatkozó teendők végrehajtása céljából rendező bizottságot küldött ki a maga kebeléből. E bizottság tagjaivá Bruck Ferenc elnökleite alatt Dr. Demetrovics polgármester, Endre Antal, ifj. Jójárt János, Orbán Ignác, Dr. Benisch Artur, Geisler József és Dr. Piukovich Sándor választottak.

Tűzoltóegyleti közgyűlés. Az ujvidéki önk. tűzoltó-egylet mult vasárnap tartotta meg Dr. Demetrovics Vladimir polgármester elnökleite alatt 36. évi rendes közgyűlését, mely ugy a működő, mint a pártoló tagok igen élénk részvétele mellett folyt le s ugy az évi jelentést, mint a számvizsgálók jelentését tudomásul vette. Az évi jelentés szerint 697 őrseg, 4 öszs. 26 részleges- és 1 menetgyakorlat tartatott. A tüzesetek száma 32 (11-el kevesebb mint 1907-ban) s ezek közt legtöbb volt a kémény tűz: 16. Az egyletnek volt 26 tb., 228 pártoló, 90 működő tagja és 29 a tartalék-szakaszban. Az összes bevétel 10.201 k. 99 f., a kiadás pedig 8511 k. 76 f. s így a pénzmaradvány 1690 k. 23 f. Az egylet jöltevei közt jótékony adományokkal szerepel: Ujvidék város 500 k., Fonciére 200 k., Königstättler testvérek 100 k., Gassner és társa 100 k., Ernst Márk Leó 50 k., Szerb főgimnázium 20 k. Nagy elismeréssel és hálával adózik az évi jelentés Dr. Balla Aladár főispánnak, mint akinek m. é. január 28-án a vár. tanácshoz intézett s az önk. tűzoltóknak önzetlen, önfeláldozó szolgálatát a legszebb elismeréssel méltató, meleghangú átirata nemcsak kezdeményezte, de közgyűlési határozat alapján biztosította is önk. tűzoltóinknak baleset ellen való biztosítását. Az indítványok közül említésre méltó, hogy Matić Dusan, a Központi Hitelintézet aligazgatója és b. e. Marodies Akszentye az egylet tiszteletbeli tagjaivá választottak egyhangú lelkesedéssel. Dr. Demetrovics polgármester, akit mint az egyletnek polgármesteri állásánál fogva elnökét, a közgyűlés napirendje előtt Zanbauer Ágoston parancsnok bensőségteljes, meleg hangon üdvözölt, elismeréssel illette önk. tűzoltóinknak a rendelkezésre álló csekély eszközök mellett is sikeres, közhumán, önzetlen működését és immár ketős: polgármesteri és elnöki állásából kifolyó kötelességkép nemcsak hatványozott jóakaratáról, de az egyletnek a köz javára leendő minél nagyobb felvirágoztatásáról biztosította.

Előleges színházi jelentés. Kövessy Albert, a pécsi nemzeti színház igazgatója e hó 11-én, husvét első ünnepén kezdte meg előadásai sorozatát. A társulat előadó női személyzete: Parlagi Kornélia, Berczik Margit, Szóke Gizi, Niczkyné Ilona, T. Csige Böske, Károlyi Ibolyka, Tóth Ilona, Károlyiné Emilia, Kövessyné Mariska, Nagy Etelka; férfi személyzete: Thury Elemér, Pintér Imre, Lévy Elemér, Szóke Sándor, Szentiványi L., Hajagos Károly, Hunfy Imre, Heltay Hugó, Harsányi

József, Károly bados Gusztáv Károlyi ig. titk.

Logóny v.

és Tamás Péter nap este egyfel levő Fogarassik asztalnál man János és hasonlókori időztek. Tóth felett összes később kibéltak. Midőn az körül a kor kamenici utcára indult, és midőn a Grnya István azt melbe szban kerestek Tamás Péter kálták, hogy Tóth István örjrat nyom látott és közl Piszarevicset ben üldöző sikerült elfog

Egy kis l

Schabel Korn kis leánya K segíteni akart eközben azon szerencsétlen hogy annak csolta és szö

Kifogott

egy 25–30 é ségig feloszlyemgyár kömár több hó kapitányságu letről a Duna

Bácsme

szinigazgató egy ideiglen iránt a szükség gár junius 10 sulatával s az bácskai szin tartoznék Ba nának a teli hozzá csatlá nyarat.

A magy

letet bocsátó és közoktat lakta falvak anyanyelvű nak és azok ban vesztik területén is szerb iskolá ékelt magy iskolákat lá vük és ma miniszter m gyermekek tisztán mag

Az ügy

könyvért. A heti közgyű azt a körül Zsablya köz tul van hal lasztmányt

József, Károlyi Lajos, Szilágyi Aladár, Szabados Gusztáv. A bérlet eszközlése végett Károlyi ig. titkár legközelebb Ujvidékre jön.

Legény virtus. Tóth István, Giricz Károly és Tamás Péter 17—18 éves legények vasárnap este együtt iddögáltak a kamenici utcában levő Fogarassy-féle korcsmában, hol egy másik asztalnál egyidejűleg Grnya István, Cseman János és Piszarevics Péter ugyancsak hasonlókoru legények, ismert verekedők is időztek. Tóth István az est folyamán valami felett összeszólalkozott Piszarevics-szel, de később kibékültek, aminek jeléül kezét is fogták. Midőn azután Tóth István társaival éjfél körül a korcsmából távozott és velők a kamenici utcán át a szőlőtelepeken levő lakására indult, Grnya István is követte társával és midőn a kamenici sorompón kívül értek, Grnya István késsel támadta meg Tóthot és azt mellbe szurta, mire Tóth és Giricz futásban kerestek menedéket, míg Grnya és társai Tamás Péternek estek és azt úgy összeszurkálták, hogy halva maradt a helyszínen. A Tóth István által az esetről értesített rendőrkormányzat nyomban a menekülő gyilkosok után látott és közülük Grnyát és Cseman azonnal, Piszarevics pedig, ki az őt menekülése közben üldöző rendőrré kétszer lőtt, reggelre sikerült elfogni.

Egy kis leány halálos szerencsétlensége. Schabel Konrad uszályhajókormányos 13 éves kis leánya Katalin szombat este a matrónnak segíteni akart az uszályhajó raktárait beföldni, eközben azonban egyensúlyt veszített és oly szerencsétlenül bukott a hajótest mélyébe, hogy annak vaszatán fejét teljesen széttroncsolta és szörnyet halt.

Kifogott hulla. Hétfőn délután 6 óra körül egy 25—30 évesnek látszó, a felismerhetetlenségig felozlott férfi hullát fogtak ki a selyemgyár közelében a Dunából. A hullát, mely már több hónapja lehetett a vízben, rendőrkormányunk eltemettette és egyben a leletről a Duna melléki községeket értesítette.

Bács megyei színkörület. Polgár Károly színigazgató a múlt hét végén Baján járt, hogy egy ideiglenes nyári színkör mielőbbi építése iránt a szükséges intézkedéseket megtegye. Polgár június 10—15-e körül akar Bajára jönni társulatával s azon fáradozik, hogy megalkossa a bácskai színkörületet, amelynek kötelékébe tartoznék Baja, Zombor és Ujvidék. Ezek volna a téli és tavaszi állomások és a még hozzá csatlakozó kisebb városokban töltené a nyarat.

A magyarság érdekében. Fontos rendeletet bocsátott ki Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter. A nemzetiség-lakta falvakon ugyanis szétszórva magyar anyanyelvű iskolaköteles gyermekek is vannak és azok a nemzetiségi felekezeti iskolákban veszítik magyarságukat. Bácsvármegye területén is több oly község van, hol csak szerb iskolák vannak és a nemzetiségi köztársasági magyarok gyermekei csak ezeket az iskolákat látogathatják, melyekben anyanyelvű és magyarságuk veszélyeztetve van. A miniszter most elrendelte, hogy ezen magyar gyermekek részére a felekezeti iskolákban is tisztán magyarnyelvű előadásokat kell tartani.

Az ügyvédi kamara a szabályi telekkönyvért. A szabadkai ügyvédi kamara múlt heti közgyűlésén beható mérlegelés alá vevén azt a körülményt, hogy a titeli járásbiróság Szabalya község telekkönyvi ügyeit is intézvé, tul van halmozva munkával, megbizta a választmányt az igazságügyminiszterhez inté-

zendő felirat szerkesztésével, melyben a szabalyai járásbiróság mellett külön telekkönyvi hatóság rendszerezését kéri.

Szerb katonaszökevények. A pancsovai lapok jóformán állandó hirrovatot tartanak e címen s azt írják, hogy a tömegesen előforduló szökések a szerb hadsereg állapotát nagyon szomorú színben tüntetik fel. Rövid egy hét alatt 10 minden fegyvernembeli szerbiai katona — 21—45 év között — szökött át a Dunán, kik a pancsovai rendőrkormány-ság előtt a rossz bánásmódot, de főleg az éhséget vallják szökésük okául.

Lovak a oukrászdában. Pinterov M. kelebiai gazda a napokban Szabadkán járván, felügyelet nélkül hagyta a lovait. Ezek valamitől megijedtek és örült vágatással elragadva a szekeret, a gyalogjáróra is felrohantak, ahol rémült sikoltozással menekültek az emberek. Ez a sikoltozás még jobban megvadtotta a lovakat, amelyek neki rohantak egy cukrászda bejáratának és itt rettenetes rombolást vittek végbe. Az ajtót és a kirakatot a kocsi rudja valósággal kiszakította a falból s egy üvegekkel, meg cukorkákkal telt 4 m. magas szekrény teljesen szétrombolódott. A lovakat csak akkor tudták megfékezni, mikor a nagy rázkódtatástól elestek, amikor a feldült szekér egy kis leányt könnyebben megsértett.

Kamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara március hó 30-án rendes havi ülést tartott.

Egyházmegyei hír. A futaki kegyuraság, gróf Chotek Rezső által bemutatott *Eördög* Elemér bácsufalusi plebános az érseki hatóság részéről futaki plebánossá neveztetett ki.

Áthelyezés. Szabó Béla kovásznai járásbirósági irodatiszt az *ujvidéki* kir. törvényszékhez helyeztetett át.

Épül a gombosi Dunahíd. A napokban volt az erdő-gombosi két dunapart között a műtanrendőri bejárás. A gombosi hid építését még ezen év őszén megkezdik és a munkálatokat három év alatt akarják befejezni. Nem várják tehát be, valjon a baja-bátaszéki hid megnyitása nem teszi-e fölöslegessé ezen hid építését, mivel a hid építését az 1909. évi beruházási törvény egyenesen elrendeli és attól a kereskedelmi kormány eltérni nem akar. Az eredeti tervek szerint a hid hossza 661 méter volt, míg azt most leszállították 617 méterre, anélkül hogy ezzel az építkezés költségeinél némi megtakarítást érhetnének el. A hidat 600 méteres nyílással fogják építeni, még pedig a javított tervek most megejtett revíziójának jóváhagyása után.

Alapítvány. Kunz Péter verbászi illetőségű, korán elhunyt tanárjelölt emlékére édes anyja, szül. Schmidt Katalin 5000 kor. alapítványt tett a verbászi gimnázium javára, melynek évi kamatai 2 jeles előmenetelű, jó magaviseletű verbászi tanuló jutalmazására fordítandók.

„Hermes” Kereskedelmi Tudakozóda Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 39. Délmagyarország legmegbízhatóbb hiteltudósító irodája. Tulajdonos: Böhm Armin.

Legfinomabb csemege-különlegességek folytonos ujdonságok *Wagner* testvéreknél Ujvidéken.

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.
Laptulajdonos: Balla Árpád.
Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Egy elsőrendű

igen jól menő női-divatterem eladó.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

MÁV. 73924/909. sz.

Pályázati hirdetés.

A máv. igazgatósága az 1909. augusztus 1-től 1910. július végéig, esetleg a következő két évben, tehát 1912. július végéig, évenként szükséges, mintegy 39000 kőolaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az igazgatóságnak jogában állandó az átengedett mennyiségből évenként 10% erejéig többet vagy kevesebbet megrendelni. Ajánlat teendő külön egy évi és külön három évi szállításra és tehető az egész vagy részmenyiségre is.

Az évenként egy kor. bélyeggel ellátott ajánlatok lezárva és a cég pecsétjével lepecsételve legkésőbb 1909. április 14-én déli 12 óráig a máv. igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda küldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb 1909. április 13-án déli 12 óráig a máv. budapesti főpénztárnál letendő. Szállításra nézve mérvadó és kötelezők a általános anyagszállítási és a kőolajra vonatkozó 138882/904 számú különleges feltételek. A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módozatok az ajánlati felhívásban foglaltaknak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, valamint az üzletvezetőségeknél megtekinthető.

Ezen ajánlati felhívást az ajánlatot tenni szándékozókknak a fentnevezett anyag- és leltárbeszerzési szakosztály ingyen adja ki, vagy kívánságára postán is megküldi.

Budapestben, 1909. március hóban.

Az igazgatóság.

20092. és 20168/1908. tkvi szám.

Árverési hirdetés.

A titeli királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az *ujvidéki* Kereskedők és Iparosok Hítelintézete mint szövetkezet Ujvidéken végrehajthatóan Milosev Anka szabalyai lakos végrehajtást szenvedett elleni 260 korona tőke és jár. iránt folytatott végrehajtási ügyében az *ujvidéki* kir. törvényszék és a titeli királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság területén a szabalyai 1138 számú betétben A. I. 1—2 269. 270. helyrajzi sz. 428/b. öisz. háznak, 111 □ öl beltelekbeli udvarnak, 248 □ öl beltelekbeli kertnek Milosev Anka után Milosev Jovánt (nős Csonkics Evicával) illető jutaléka 138 kor. + 1. sorszám 1013i hrsz. a Leje dülöbéli 405 □ öl szántónak ugyanezt illető 8/16 jutaléka 34 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés a fenti számú betétben C 9. sorszám alatt a 11522/1908. tk. sz. végzéssel az A. I. 1—2 és + I. sorsz. a. jészágtestekből Milosev Jován jutalékára Milosev Anka javára bekebelezett élethossziglani haszonzélvezeti jogot nem érinti, amennyiben azonban az ingatlan ezen szolgálati jog fentartásával olyan árban adatnék el, mely az ezt megelőző s körülbelül 890 koronát kitevő felestedélek fedezete szempontjából elegendőnek nem mutatkoznék, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szorgalmi jog fentartása nélkül a kitiizött határnapon újabban elővereztetni rendeltetik.

Határnapul az 1909. június hó 5-ik napjának d. e. 10 órája Szabalya község házához kitiizetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozók készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ának jelzett arfolyammal számított s az 1881. évi 3333 sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Kelt Titelen 1908. évi november hó 28-án.
A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Petrovics, kir. járásbiró

